

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

ANTRADIENIS

Nr. 38 (4231)

Anykščiai,

1981 m. kovo mėn. 31 d.

Kaina 2 kap.

Kad darni būtų darbu rikiuotė

Baltia nutėkėli Vrinta išlipęs sniegas. Jei vėjas išsklaidys debesis ir dieną kitą stipriau pašildys saulė — Kurklių priemiesčiai bemač pradžiūs.

Kurklių kolūkio technikos kieme išrikiuota technika ir mechanizatoriai tik laukia ženklo darbymečio startui. Sudarytas, kolūkio valdyboje apsvastytas būsimų pavasario darbų planas-grafikas.

Siame plane numatyta, jog dirvas sėjai ruoš 4 mechanizatorių grupė. Jai skirti du T-150K tipo traktoriai su plačiabariais kultivatoriais ir 2 vikšriniai traktoriai. Viso teks ruošti sėjai 874 ha dirvų; šį darbą numatoma atlikti per 21 dieną.

Prieš kultivavimą 250 ha dirvų dar teks suarti. Šį darbą atliks 4 mechanizatoriai; vienas jų vairuos galingą ralinį, kiti — vikšrinius traktorius.

Be to, 650 hektarų dirvų prieš sėją numatyta lyginti. Šį darbą atliks 2 mechanizatoriai.

Numatyta į dirvas įterpti 8000 tonų mėšlo. Jo krovimui bus panaudoti 2 kratumai — 5 traktoriai. Bulvėms 75 ha plotą mėšlu patręšti numatoma per savaitę.

Sudaryta mineralinių trąšų barstymo grupė. Tikimasi, jog amoniakinio vandens 450 hektarų patręš vienas mechanizatorius per 15 dienų.

KORESPONDENTAS. Įdomu sužinoti, kurios mechanizatorių grupės pirmiausia išvyks į laukus. Ar galės artojai pradėti darbą tą pačią dieną, kaip ir kultivatoriai? Tikriausiai, kur dirvos rudens buvo permirkusios — ten ir pavasarį vėliau pradžiūs.

AGRONOMAS. Mums gera organizuoti pavasario darbus todėl, kad ne visos kolūkio dirvos pradžiūsta vienu metu. Kai apsejame Kurklių priemiesčius — ašina eilė ir Didžiakaimio priemiesčius.

Tad štai, pirmiausia į laukus išvyks žmonės, įrašyti į... pasėlių priežiūros grandį — akėtojai Juozas Sapala ir Antanas Kraponis. Juk darbymečio pradžioje pasėlių priežiūrėti dar nereikės. Tad šie mechanizatoriai vadinamo sunkumo arba sunkiomis akėčiomis nuakės lengvus priemėlius, kuriuose esame numatę sodinti bulves. Po to šiose dirvose kratysime mėšlą, išbarstysime mineralines trąšas, visa tai įterpsime kultivatoriais — ir pradėsime sodinti gumbus.

Nesuartose iš rudens dirvose melioratoriai pataisė drenažo sistemos defektus. Todėl tikimės, kad jos gana sparčiai džiūs, ir artojai, valdanys vikšrinius traktorius, pradės darbą tuo pačiu laiku, kaip ir kultivatoriai. Bet galingas traktorius T-150K, kurį vairuoja Jonas Veršulis, tomis dienomis nesuartose dirvose dar klumpės. Ar tik nebus tikslinga jį iš pradžių panaudoti priemėliuose mėšlo kratymui, o į arimo barus nukreipti kiek vėliau. Tokia mintis buvo pareikšta valdybos posėdyje. Apskritai paėmus, kiekvienas pavasaris žemdirbiams paleikia vis kitokių siurprizų. Iš anksto nenumatysi visų darbų rikiuotės ypatumų: teks akylai stebėti, kaip džiūsta dirvos, ir sudaryti grafikus koreguoti.

KORESPONDENTAS. Ar nebandysite apsiriboti lengvų dirvų akėjimu prieš sėją, užuot jas kultivavę? Plane daug dirvų numatyta lyginti — ar tai neturės neigiamos įtakos derliui?

AGRONOMAS. Rudens arimas daug kur toks nelygus, jog vien akėčiomis dirvų jokiū būdu neparuošime. Teks kultivuoti sunkesnes dirvas gal net tris kartus (įskaitant amoniakinio vandens terpimą). Tai papildomas darbų krūvis. Tikimės, kad darbštūs mūsų kultivatoriai viršys dienos išdirbio normas — tai ir bus rezervas dirvų ruošimui paspartinti.

Dirvų lyginimas pavasarį — bėdos reikalas. Esame priversti šį darbą atlikti vis dėl tos pačios priežasties — arimo nelygumų. Kai kurioms kultūroms, kaip runkeliams, iš pavasario lyginti dirvų jokiū būdu negalima: kur padargai nubraukia derlingesnę žemės sluoksnį, ten dažnai jie visai nesudygsta. Tuo įsitikinome užpėnai. Bet vasarai, pašarinėms kultūroms dirvas lyginti būtina, kad jų priežiūros ir dorojimo technika sklandžiau dirbtų.

KORESPONDENTAS. Daug pastangų numatote įdėti dirvų tręšimui. Ar apsimoka bulvėms skirtas dirvas tręšti mėšlu pavasarį? Be to, ar bus lengva susidoroti su amoniakinio vandens įterpimu vienam mechanizatoriui?

AGRONOMAS. Su tręšimu turėsime nemažą rūpesčių. Pirmiausia — krautuvų stoka. Kai mechanizatorius Jonas Miškinis JUMZ-62 traktoriumi kraus į kratytuvus mėšlą, tuo pačiu metu mineralines trąšas į barstomąsias kolūkiečiai kraus runkomis — šiam tikslui reikės nukreipti kasdien 6 žmones. Ankstesniais metais bandydavome šiuo krautuvu maneivuoti, jei organines trąšas kratydavome netoli mineralinių trąšų sandėlio: ret-

676 hektarus apsės grūdinėmis kultūromis ir pašarams skirtais mišiniais 3 mechanizatoriai per 15 dienų. Sėklą jiems pristatys 2 traktorininkai.

Bulvės sodins 2 mechanizatoriai 2 savaites (plotas — 150 ha). Gumbus jiems atveš ir supils į sėkladežes 4 šiam tikslui pritaikyti automatiniai vairuotojai. Vienas mechanizatorius sės kukurūzus, pašarinius runkelius (šių darbų apimtis nedidelė), dar vienas įsės į vasarųjų daugiameles žoles.

Pasėlių priežiūros grandyje — du akėtojai, vienas voluotojas ir vienas chemikalų purškėjas. Pastarajam darbui apimtis — 650 ha.

Trys žmonės darbuosis techninio ir du — buitinio aptarnavimo grandyje. Plane-grafike numatytos atitinkamiems darbams mašinos, padargai (taip pat ir atsarginiai), aptarnaujančios pagrindinius darbus autotransporto priemonės.

Mūsų laikraščio korespondentas D. Binkys paprašė kolūkio vyr. agronomą Leoną Kapušinską pakomentuoti, kaip bus organizuojami plane numatyti darbai, kokios išieities bus ieškoma rudens neatliktoms darbams paspartinti, sustiprinti toms darbymečio grandims, kuriose stokoja mašinos, technikos. Spausdiname jų pokalbį.

Karčiais nuo mėšlo rietuvės traktorininkas atvažiuodavo į sandėlį ir čia pripildydavo barstomasias. Tokiu atveju sukis kaip įmanydamas, o technikos stoviniavimų sunku išvengti.

Mūsų lengvuose priemėliuose, pavasarį mėšlą įterpus, bulvės geriau dera, negu tą pačią trąšą aparus rudens (žinoma, jeigu pavasario mėslavėžio neuždelsime). Tad jei ir numatome ateityje bulvėms skirtus sėjomainos laukus tręšti mėšlu iš rudens, tai tik organizaciniais sumetimais, kad sumažėtų pavasario darbymečio įtampa. Kitas reikalas — kai bulvės sodinamos į sunkesnę žemę. Šiuo atveju, pavasarį sulėtus mėslavėžio ir kitiems darbams daug technikos, dirva labai sutrypiama, supuola į grumstus — dėl to bulvės prasčiau dera ir daug vargo būna, gumbus kasant.

Kai dėl amoniakinio vandens terpimo, tai pasitiksime nepaprastu mechanizatoriaus komunisto Virgando Kavaliausko darbštumu. Išdirbio norma — 30 hektarų per dieną, bet šis vyras ankstesniais metais plačiuose masyvuose sugebėdavo šia azotinė trąša patręšti ir po 50 hektarų. Be to, ne į visas dirvas amoniakinį vandenį terpsime: taip, anai, bulvėms skirtose dirvose išbars-tysime nitrofoską.

KORESPONDENTAS. Labai įdomotas bus sėjėjų, bulvių sodintojų darbas. Kiekvienam apseiti maždaug po 220 ha, apsodinti po 75 ha per sezoną — didelis krūvis.

AGRONOMAS. Mes esame bandę ankstesniais metais išleisti į laukus 4 sėjamasias. (Žinoma, traktorių nei žmonių rezervo neturime — tenka sumažinti kurlą nors kitą darbymečio grandį). Bet efektas iš to bandymo buvo

Ruošiasi komunistinei talkai

Su dideliu darbiu ir politiniu pakilimu „Lenino keliu“ kolūkio dirbantieji kasmet dalyvauja komunistinėse talkose. Ir šiemet jie pakiliai suliko Maskvos pirmąjį jmonių darbuotojų pasidlymą Vladimiro Lenino gimtadienį pažymėti komunistine talka.

Išplėtiname kolūkio valdybos ir partinio biuro posėdyje buvo patvirtintas komunistinės šeštadienio talkos organizavimo štabas, numatyti darbai, kuriuos teks atlikti balandžio 18-ąją.

I komunistine šeštadienio talką žada išeiti daugiau kaip 200 žemdirbių, mechanizatorių, vairuotojų, gyvuli-

ninkstės darbuotojų, specialistų, pensininkų. Komunistinio darbo šventės dieną mechanizatoriai, kiek leis gamtinės sąlygos, dirbs laukuose, veš ir barstys organines bei mineralines trąšas, ruoš dirvas pavasario sėjai. Taip pat talkos dieną bus renkami iš laukų akmenys, taisomi ganyklų užtvartai. Dauguma mechanizatorių ir vairuotojų talkos dieną naudos tik sušauptytą kurą ir įvykdys daugiau kainuojančios darbo dienos užduoties.

Našiai žada balandžio 18-ąją pasidaruoti gyvulininkystės darbuotojai, kurie tvarkys fermų aplinką. Statybininkai trūs prie staty-

bu, o remontininkai, mechanizatoriai remontuos grūdinių kultūrų nuėmimo kombainus, šienavimo techniką. Prie kolūkio administracinio pastato, kultūros namų bus sodinami medeliai, dekoratyviniai krūmai, aplinką čia tvarkys buhalterijos darbuotojai, specialistai.

Gražiai, skoningai pasitvarkyti savo sodvų aplinką Vaitkūnų ir Kunigiškių gyvenvietėse žada šių sodvų šeimininkai.

Nemaža dalį per lenininę šeštadienio talką uždirbtų lėšų „Lenino keliu“ kolūkio dirbantieji perves į vieną liktojo penkmečio fondą.

V. Vytaitis

Pasitinkant balandžio 18-ąją

Raguvelės tarviniame ūkyje įvyko mitingas, skirtas pirmąjį Maskvos jmonių kolektyvų iniciatyvai pritarli. Mitinge dalyvavo visi ūkio traktorininkai, vairuotojai, remontininkai, tarnautojai. Mitinga pradėjo pirminės partinės organizacijos sekretorė M. Janužienė. Ji pažymėjo, kad priimti TSKP XXVI suvažiavimo nutarimai skatina darbo žmones didinti darbo našumą, dirbti kokybiškiau, ieškoti naujų galimybių gamybos efektyvumui ir intensyvumui didinti. Todėl komunistinė talka turi būti kiekvienam ūkio darbuotojui našiausio ir kokybiškiausio darbo diena.

— Aš, kaip ir visi mano darbo draugai, balandžio 18-ąją pasirūšės dirbti tik gerai ir kokybiškai, — pareiškė traktorininkas Romas Laurikėnas.

Maskvos jmonių kolektyvų iniciatyvai — balandžio 18-ąją surengti komunistinę talką — savo pasisakymuose pritarė padalinio vadovas J. Bakanauskas, vyr. agronomas J. Linkevičius.

J. Matužienė

Dirbsime vieningai, pakiliai

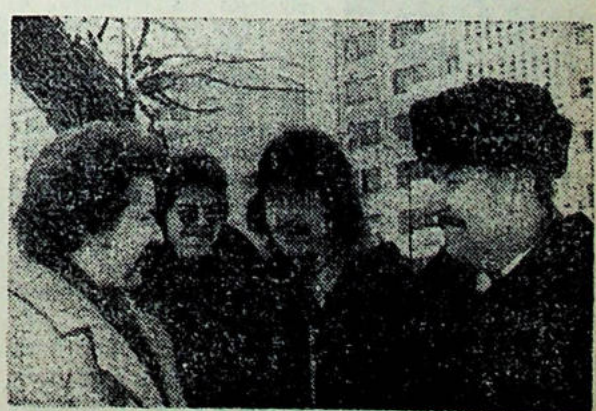
Svedasų kolūkio žemdirbiai aktyviai atsiliepė į maskviečių patriotinę iniciatyvą surengti komunistinę šeštadienio talką V. Lenino gimimo 111-osiomis metinėms pažymėti.

Įvykusiame pirminės partinės organizacijos biuro posėdyje buvo patvirtintas šeštadienines talkos organizavimo štabas, numatytas darbų frontas.

Didžioji dalis ūkio žemdirbių dirbs įprastinėse darbo vietose: ruoš dirvas pavasario sėjai, sės grūdines kultūras, rinks nuo dirvų akmenis, ruoš bulvių sėklą.

Gyvulininkystės darbuotojai, vadovaujami vyr. zootechniko R. Kubiliaus, tvarkys fermų aplinką, sodins medelius. Dirbtuvių darbuotojai rinks metalo laužą, tvarkys aplinką. Žemės ūkio specialistai, kontoros darbuotojai rinks nuo laukų akmenis, pasodins 2 ha naujo miško. Talkos dieną į darbą pasiryžę išeiti visi ūkio darbo žmonės, pensininkai, dirbti vieningai, pakiliai. Talkos dieną uždirbtos lėšos bus pervestos į penkmečio fondą.

J. Samuolis
Pirminės partinės organizacijos sekretorius

Alytaus eksperimentinio namų statybos kombinato namų konstrukcijų gamykloje darbštumu garsėja Paplauskų šeima. Pirmasis čia stallumi pradėjo dirbti Antanas Paplauskas, o netrukus ir jo trys sūnūs — Bernardas, Zenonas ir Gintautas. Visi jie dirba viename bare, nuolat viršija išdirbio normas.

NUOTRAUKOJE: (iš kairės) Zenonas, Gintautas, Bernardas ir Antanas Paplauskai.

G. Svitojaus (ELTA) nuotr.

rukeliai iš pusl.

DIDI PAREIGA IR ATSAKOMYBE

Ankščiūnėse buvo surengta tradicinė Deputato diena, kurioje dalyvavo Anykščių rajono, miestų ir apylinkių Liaudies deputatų tarybų deputatai, o taip pat anykštėnai — LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatai.

Pranešimą „Deputatų uždaviniai vykdam TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus“ padarė Anykščių rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas A. BUDAVIČIUS.

Deputato dienos metu mintimis pasidalino rajono Tarybos pramonės, statybos, transporto, ryšių, butų ir komunalinio ūkio nuolatinės komisijos pirmininkas, Autokelelių eksploatavimo valdybos viršininkas R. KUZMA, rajono Tarybos kultūros ir liaudies švietimo nuolatinės komisijos pirmininkė, Kavarsko vidurinės mokyklos direktorė E. SAKAVICIENĖ, Seimyniškių apylinkės Tarybos deputatas, „Svyturio“ kolūkio pirmininkas K. ZYGAS bei kiti deputatai.

Deputato dienos iškilnėse apie aktualiausias deputatų uždavinius, siekiant kuo sėkmingiau įgyvendinti TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus, plačiai kalbėjo LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas, LKP Anykščių rajono komiteto pirmasis sekretorius J. PESECKAS.

Zemiau spausdiname medžiagą apie Deputato dieną.

Anykščių rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas A. Budavičius savo pranešime pažymėjo, jog TSKP XXVI suvažiavime buvo pabrėžta, kad priėmus naują TSRS Konstituciją ir sąjunginių respublikų konstitucijas, prasidėjo naujas Liaudies deputatų tarybos darbo etapas. Daug idomus ir naujo atsirado vietinių Tarybų veikloje. Nemažindamos dėmesio vietinio ūkio, gyventojų aptarnavimo klausimams, jos įneša vis didesnį indėlį, užtikrinant ekonominio ir socialinio vystymo kompleksiskumą. Tarybos vis aktyviau koordinuoja ir kontroliuoja jų teritorijoje esančių įmonių ir organizacijų veiklą.

Nors 1980 metai rajono žemės ūkio darbuotojams buvo iš tikrųjų sudėtingi, tačiau žemdirbių įdėtas atkaklus triušas susilaukė ir deramo įvertinimo. Už pasiektus praeitais metais laimėjimus augalininkystės srityje mūsų rajono žemdirbių trečioje ekonominėje rajonų grupėje tapo respublikinio socialistinio lenktyniavimo nugalėtojais ir iškovojo LKP CK, LTSR Ministrų Tarybos, Respublikinės Profsąjungų Tarybos ir LLKS CK pereinamąją Raudonąją vėliavą. „Lenino keliu“ kolūkio žemdirbių kolektyvas apdovanotas LKP CK, LTSR Ministrų Tarybos, Respublikinės Profsąjungų Tarybos ir LLKS CK atminimo ženklu „Už didelį darbo efektyvumą ir aukštą kokybę de-

šimtajame penkmetyje“. Sis kolektyvas taip pat apdovanotas respublikine pereinamąją Raudonąją vėliavą už 1980 metais pasiektus laimėjimus socialistiniame lenktyniavime dėl gamybos efektyvumo didinimo ir prisilimų socialistinių įsipareigojimų vykdymo. Rajono ūkių tarpe atitinkamose ekonominėse grupėse 1980 metų soclenktyniavimo nugalėtojais tapo „Svyturio“, Kurklių kolūkiai, o Svėdasų kolūkis — lenktyniavimo nugalėtoju ir augalininkystės, ir gyvulininkystės srityse. Geriausių rezultatų gyvulininkystėje taip pat pasiekė savo ekonominėse grupėse „Anykščių šilėlio“ ir „Pirmyn į komunizmą“ kolūkiai. Todėl gero žodžio ir pagarbos nusipelnė sumanūs gamybos organizatoriai, ūkių vadovai, vietinių Tarybų deputatai Aleksandras Slavenkas, Kestutis Zygas, Zinovėjus Nazarovas, Leonas Imbrasas, Vladas Sostakas, Antanas Abraškevičius, Antanas Puodžiukas, Jonas Stasiukonis, Juozas Acus, LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas Vytautas Kovas, kurie savo kūrybingu ir nuosirdžiu darbu, skiriamu dideliu rūpesčiu žemdirbių poreikiams sugebėjo suteikti žemdirbių kolektyvus gražioms laimėjimams pasiekti. Visada kruopščiai ir sąžiningai tiek patikėtą tiesioginį darbą, tiek ir deputato pareigas atlieka Kurklių kolūkio laukininkystės darbuotoja Angelė Kuktienė, Levaniškio kolūkio fermos vedėja Zita Skaržauskienė, Didžiojo Tėvynės karo dalyvis „Aukštakalnio“ kolūkio vairuotojas Adomas Pankevičius, Jakši-

čio tarybinio ūkio platus profilio mechanizatorius Stasys Satkevičius. Teigiamai žemės ūkio darbuotojų tarpe užsirekomendavo racionalizatorius, rajono Tarybos deputatas „Puntuko“ kolūkio saugumo technikos inžinierius Stanislovas Pukenis, Viešintų apylinkės Tarybos žemės ūkio ir gamtos apsaugos nuolatinės komisijos pirmininkė, „Gimtosios žemės“ kolūkio vyr. agronomė Genovaitė Kauspėdienė. Daugelį metų sėkmingai vadovauja rajono Tarybos žemės ūkio ir gamtos apsaugos nuolatinės komisijai Elmininkų bandymų stoties vyresnysis mokslinis bendradarbis, žemės ūkio mokslų kandidatas Jonas Mikalajūnas, kuris nemažą pagalbą suteikdavo, ruošiant klausimus rajono Tarybos sesijoms ir rajono vykdomojo komiteto posėdžiams. Praeitais metais jis kartu su rajono vykdomojo komiteto ir Žemės ūkio valdybos darbuotojais patikrino visų apylinkės Tarybų žemės ūkio ir gamtos apsaugos nuolatinę komisiją veiklą, apibendrino jų darbą ir paskleidė teigiamą patyrimą. Kvalifikuotai ruošia klausimus apylinkės Tarybos sesijoms ir vykdomojo komiteto posėdžiams ir žemės ūkio mokslų kandidatė, Anykščių apylinkės Tarybos žemės ūkio ir gamtos apsaugos nuolatinės komisijos pirmininkė Ona Simanavičienė.

Gero įvertinimo ir šiltų atsiliepimų Deputato dienos iškilnėse susilaukė tie deputatai, kurie, dirbdami rajono pramonės įmonių, statybinių ir kitų organizacijų kolekty-

vuose, pasižymi darbštumu, pareigingumu ir visuomeniniu aktyvumu. Tokių deputatų gretose — rajono Tarybos deputatas, šios Tarybos plano ir biudžeto nuolatinės komisijos pirmininkas Jonas Makštelė, Vyno pramonės gamybinio susivienijimo stropus darbininkas, racionalizatorius, Anykščių miesto Tarybos deputatas Vitalijus Asačiovas, šios Tarybos deputatas, veltinių vėlimo fabriko „Spartakas“ aukštos kvalifikacijos tekintojas Eugenijus Aleknavičius ir kiti.

Deputatų dienos metu buvo plačiai kalbama apie būtinumą kelti deputatų visuomeninį aktyvumą, siekiant sėkmingiau spręsti visus iškilusius ūkinės ir kultūrinės statybos uždavinius. Vietinės Tarybos darbo sėkmė, kaip pažymėjo kalbėtojai, tiesiogiai priklauso nuo kiekvieno deputato veiklumo, jo iniciatyvos, erudicijos, sugebėjimo kuo plačiau pasinaudoti suteiktais įgaliojimais. Buvo konstatuota, kad, pagerėjęs deputatų kokybinei sudėčiai, liaudies patikėtinų gretose pagausėjo įvairių sričių specialistų, vietinėse Tarybose susidarė galimybė žymiai kvalifikuotiau spręsti ekonomikos, techninės pažangos ir kitus aktualius klausimus. Teigiamas vietinių Tarybų bruožas — pagerėjęs jų veiklos stilius, nes visos vietinės Tarybos šiuo metu dirba planingiau, vadovaudamosios perspektyviniais planais.

Labai svarbia vietinių Tarybų deputatų veiklos dalimi tapo rūpinimasis tolesnio gyventojų aptarnavimo sferos tobulinimu, o sėkminga prekybos, buitės tarnybos ir kitų gyventojų aptarnaujančių įmonių veikla visų pirmausia priklauso nuo gero darbo organizavimo, nuo vadovų ir eilinių darbuotojų sumanumo, jų iniciatyvos, didžios atsakomybės ir meilės savo profesijai.

Rajono Buitinio gyventojų aptarnavimo kombinatas, sėkmingai įvykdęs dešimtojo penkmečio uždavinius, per tą penkmetį įdiegė 30 naujų paslaugų. Pastoviai planines užduotis vykdė Rajkoopsąjungos kolektyvas, vis plačiau diegiami pažangūs prekybos metodai, gerėja prekybos įmonių materialinė bazė. Ir buitės tarnybos, ir prekybos sistemos darbuotojų kolektyvuose stropiai dirba ir sėkmingai atlieka deputatų pareigas BGAK darbuotojai V. Vanagas ir A. Damauskienė, Kavarsko vartotojų kooperatyvo parduotuvės vedėja D. Sudeikienė ir troškūnietė pardavėja M. Tubienė. Veiklumu ir aktyvumu pasižymi Anykščių miesto ir Skiemonių apylinkės sveikatos apsaugos ir socialinio aprūpinimo nuolatinės komisijos pirmininkės B. Bagdzevičienė ir L. Stukienė.

Deputato dienos dalyvių dėmesys buvo atkreiptas į

tai, jog labai aktualu išsaugoti gamtos grožį, tausoti jos resursus, sutelkti pastangas aplinkos apsaugai gamybinis pastatus, naftos produktų saugyklas tvarkymui, ypač siekiant saugoti nuo užteršimo upes ir ežerus, prie jų įrengti poilsivietes. Gamtos apsauga tarpusavyje glaudžiai susijusi su žmonių poilsu. Nors šiais klausimais yra priimta nemaža gerų sprendimų, tačiau miestų ir apylinkių Tarybų vykdomieji komitetai ne visada ryžtingai juos įgyvendina.

Savo pranešime drg. Budavičius, o taip pat kalbėjusi rajono Tarybos kultūros ir liaudies švietimo nuolatinės komisijos pirmininkė, Kavarsko vidurinės mokyklos direktorė E. Sakavičienė šiais atsiliepimais apibūdino aktyvią deputatų — pareigūnų pedagogų veiklą. Juk didingų komunizmo statybos uždavinių įgyvendinimas neįmanomas be įvairiapusiško žmonių išsilavinimo, tvirtų idėjinių įsitikinimų, aukšto intelekto, vidinės kultūros, kilnių moralinių savybių. Sprendžiant šiuos uždavinius, daug pastangų skiria deputatai pedagogai, jų tarpe Troškūnų vakarinės pagrindinės vidurinės mokyklos mokytojas B. Pilkauskas, Skiemonių vidurinės mokyklos mokytojas, apylinkės Tarybos kultūros, liaudies švietimo ir jaunimo reikalų komisijos pirmininkas B. Dilyš.

Jaunosios kartos mokymo ir komunistinio auklėjimo klausimai sistemingai analizuojami rajono, miestų ir apylinkių Tarybų vykdomųjų komitetų ir nuolatinėse komisijose posėdžiuose, jie, aptariamieji su ūkiu ir organizacijų vadovais. Tačiau ir ateityje reikia stiprinti mokyklų materialinę bazę, tobulinti mokymo ir auklėjimo procesą, gerinti moksleivių tarpe profesinio orientavimo darbą. Orientuojant jaunimą rinktis žemdirbiškas profesijas, — šioje srityje mokykloms į pagalbą privalėtų visad ateiti miestų ir apylinkių vykdomieji komitetai, ūkių vadovai ir specialistai, visi deputatai.

Nors rajone sistemingai stiprinama kultūrinių įstaigų materialinė bazė, gerėja organizuojamų renginių politinis ir meninis įtaigumas, tačiau, kaip buvo pažymėta Deputato dienos metu, dar neišspręsta kaimo vietovėse kultūrinių įstaigų kadro kompleksavimo problema, o dėl to ne visur suburiami žmonės į meno saviveiklą. Atskiruose ūkiuose silpnai tvarkomos kultūros įstaigų patalpos, kino demonstravimo punktai. Todėl su tokiais reiškiniais negali toliau taikstyti apylinkių Tarybų vykdomieji komitetai.

Deputatų dienos eigoje vyko pokalbis ir apie tai, jog, siekiant stiprinti deputatų

ryšius su rinkėjais, visi vietinių Tarybų deputatai per praeitų metų laikotarpį atsisakė savo rinkėjams rinkiminėse apygardose. O atskaitų metu gauti rinkėjų pasiūlymai ir pageidavimai buvo apibendrinti. Taip pat gyventojams atsisakė rajono, miestų ir apylinkių Tarybų vykdomieji komitetai, rajono vykdomojo komiteto skyrių vedėjai bei pavaldžių įstaigų vadovai. Atskaitų metu gauta nemažai gyventojų pasiūlymų bei pageidavimų, kurie buvo apibendrinti ir pateikti apsvastyti vykdomųjų komitetų posėdžiuose.

Pagrindinėse TSRS ekonominio ir socialinio vystymo kryptyse 1981—1985 metams ir laikotarpiui iki 1990 metų sakoma: „Atsakingas vaidmuo, įgyvendinant partijos numatytus planus, priklauso Liaudies deputatų taryboms. Tarybos turi aktyviau padėti sudaryti planus ir kontroliuoti jų vykdymą, besąlygišką tarvinių įstatymų laikymąsi. Jos turi stiprinti savo poveikį visuomeninės gamybos vystymui, labiau rūpintis kad būtų gaminama daugiau prekių gyventojams, kad būtų vystomas liaudies švietimas, sveikatos apsauga, gyvenamųjų namų ir socialinių-kultūrinių objektų statyba, prekyba, buitinis aptarnavimas ir visuomeninis maitinimas“.

Įgyvendinant šiuos aktualius uždavinius, kaip buvo pažymėta Deputato dienos metu vykusiose diskusijose, daugiau iniciatyvos, veiklumo ir aktyvumo privalo rodyti vietinių Tarybų deputatai, Tarybų nuolatiniai komitetai.

Deputato dienos metu gražiai buvo pagerbti aktyviausieji vietinių Tarybų deputatai. I Anykščių rajono Liaudies deputatų tarybos deputatų Garbės knygą įrašyti Troškūnų apylinkės Tarybos deputatas, „Aukštakalnio“ kolūkio vairuotojas Adomas PANKEVICIUS, Anykščių rajono Tarybos deputatas, rajono prokuroras Vladas RINKEVICIUS ir Kavarsko miesto Tarybos deputatas Artemijus SALGUNOVAS.

Už aktyvią deputatinę veiklą LKP Anykščių rajono komiteto ir Anykščių rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto Garbės raštais buvo apdovanoti Anykščių miesto Tarybos deputatė, Sanitarinės epidemiloginės stoties felčerė Bronė BAGDZEVIČIENĖ, Kurklių apylinkės Tarybos deputatas, Kurklių kolūkio pirmininkas Leonas IMBRASAS, Viešintų apylinkės Tarybos deputatė, „Gimtosios žemės“ kolūkio vyr. agronomė Genovaitė KAUSPEDIENĖ, Skiemonių apylinkės Tarybos deputatė, Skiemonių vidurinės mokyklos mokytoja Angelė KRIKSTAPONIENĖ ir Kavarsko miesto Tarybos deputatė, Kavarsko parduotuvės vedėja Danguolė SUDEIKIENĖ.

„K. d.“ inf.

Kad darni būtų darbų rikiuotė

atkreiptas į žemės ūkį

AGRONOMAS. Mūsų išradiniai vyrai sumontavo labai našų purkštuvą, na, ir Karolis Gruzinskas, valdantis MTZ-80 traktorių, su šiuo agregatu — pareigingas ir atkaklus vyras. Vis dėlto, reikia ieškoti rezervų: gal kuri mechanizatorių grupė anksčiau susidoro su skirtingais darbiais ir iš jos dar vieną žmogų papildomai įstengsime nukreipti pasėlių purškimui.

Visus darbus beplanuodami, neberadome atliekamų traktorių akmenims rinkti ir vežti. Šiam darbu nukreipsime apie 20 kolūkiečių su arkliniais vežimais. Be to,

akmenis rinks iš laukų savo reikalamis statybininkai ir vešis juos statybos darbams skirti traktoriai.

KORESPONDENTAS. Matyti, kad pas jus iš tiesų brangios kiekvieno mechanizatoriaus rankos, kiekvienas traktorius... Kas bus daroma, kad būtų išvengta technikos gedimų, o pasitaikę — sparčiau šalinami? Ar nepraverstų, rikiuojant darbus ir kviečiantis remontininkus, dispečerinis radijo ryšys?

AGRONOMAS. Dalį dirvų teks įdribti atrankiniu būdu — tad prie visų mechanizatorių grupių būdinių remontininkų nepristatys. Negausiai, trijų žmonių, techninio aptarnavimo grandžiaus teks rūpintis ir kuro pristatymu, ir gedimų taisymu. Jei kur technika išeis iš rikiuotės — apie tai į dirbtuves, atsarginių dalių sandėlių praneš brigadininkai, agronomai, važinėjantys motociklais.

Radijo ryšys — geras dalykas, bet prie motociklo radijos nepritvirtinsi. O pas

mus nei inžinerinės, nei agronominės tarnybos darbuotojai, išskyrus mane, lengvųjų automašinų neturi. Prieš įrengiant radijo ryšio tinklą, reikėtų kolūki geriau aprūpinti lengvosiomis automašinomis.

KORESPONDENTAS. Ir paskutinis klausimas — kas bus daroma darbų rikiuotėje, trūskiančių žmonių nuotakai pakelti, jų poreikiams geriau patenkinti?

AGRONOMAS. Kolūkio valdyba numatė paskatinti visus tuos mechanizatorius, kurie išvengs broko, darbus atlikti geriausiaisiais terminais. Kas savaitę bus susumuojami, viešai pagarsinami dirvų ruošėjų, tręšėjų ir sėjėjų socialistinio lenktyniavimo rezultatai. Pietūs šiemis žmonėmis bus gaminami Kurklių vidurinės mokyklos valgykloje ir pristatomi į laukus. Pačiame darbų rikiuotės įkarštyje šia paslauga naudosis apie 40 kolūkiečių — mechanizatoriai ir jų pagalbininkai.

KOLEKTYVINIS DARBAS

2 psl. 1981. III. 31

KONCERTAS MUZIKOS MOKYKLOJE

LTSR valstybinės konservatorijos studentai — dažni muzikos mokyklos svečiai.

Neseniai mokyklos moksleiviams dviejų dalių koncertą paruošė LTSR nusipelnusių meno veikėjų, profesorės M. Azizbekovos spec. fortepijono klasės studentai: Saulius Bazaras, Balys Vaitkus, Julija Pečiūskaitė, Justinas Krėpšta, Audronė Pet-

ručionytė, Violeta Mickutė, Dainius Jozėnas, Raimundas Kavaliauskas, Igoris Zoltikovas ir Audronė Kisieliūtė. Jie skambino vieno įžymiausių XX a. kompozitorių I. Stravinskio (1882—1971) fortepijonių kūrinių. Dauguma kūrinių, kaip Serenada in A, Lopšinė iš baletu „Ugnies paukštė“, Regtamas, Lopš-

nė iš baletu „Fėjos bučiny“, Piano-Rag-music ir kiti muzikos kūriniai, Lietuvoje atliekami pirmą kartą. Todėl muzikos klausymas reikalavo ypatingo dėmesio ir susikauptimo.

Profesorės M. Azizbekovos studentai su šio koncerto programa pasirodys Klaipėdoje, Kaune ir Vilniuje.

G. Danutytė

Dėmesys vaizdinei agitacijai

Kiekvienais metais keičia savo veidą kaimo gyvenvietės, jos puošiasi naujais statiniais ir želdiniais. Į visą aplinką įspūdingai įsilia ryškiaspalviai vaizdinės agitacijos stendai, suteikiantys ne tik vaizdingumą, bet ir propaguojantys žmonių darbą, jų laimėjimus ir siekius. Vaizdinei agitacijai, jos aktualumui ir meniniam lygiui nemažas dėmesys skiriamas ir mūsų „Lenino keliu“ kolūkyje. Kolūko valdyba, pirminė partinė organizacija, sprendžiamos klausimus, susijusius su darbo planų ir gamybinių užduočių vykdymu, dirbančiųjų auklėjimu, nepaliekama nuosalyje ir tokių svarbių klausimų, kaip aplinkos tvarkymas ir želdinimas, vaizdinės agitacijos stendų įrengimas.

Oklyje yra išrinkta vaizdinės agitacijos organizavimo komisija, sudarytas vaizdinės agitacijos išdėstymo bei tematikos planas. Šiame plane detalai atspindi, kokia tematika ir kokiuose gamybiniuose padalinuose ir pakelėse įrengti stendus, o taip pat tikslus stendų gamybos laikas, šūkių, plakatų tematika, atsakingi už vaizdinės agitacijos priemonių pagaminimą ir pastatymą asmenys. Didelis dėmesys kreipiamas ne tik į naujų stendų gamimą, bet taip pat ir esamų vaizdinės agitacijos stendų atnaujinimą. Juk kiekvienas žino, kad vaizdinė agitacija aktuali tik tol, kol ji nepasenusi, kai ji pasakoja apie svarbiausius įvykius, apie tai, kuo mes šiandien gyvename, ką planuojame, ko siekiame.

Oklyje, pasitinkant Lietuvos Kompartijos XVIII ir Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XXVI suvažiavimus, buvo pastatyti šūkių, mobilizuojantys šiuos žymius komunistų gyvenime įvykius sutikti naujais gamybiniais laimėjimais, našiu darbu. Kai suvažiavimai baigė darbą, šūkių tuoj pat buvo nuimti, o šiuo metu gaminami nauji stendai, kurie skatins visus sėkmingai įgyvendinti šių suvažiavimų nutarimus. Oklyje didelis dėmesys skiriamas vaizdinės agitacijos kompozicijai, išdėstymui, kompleksiskumui. Prieš kurį laiką kolūko dailininkas Jonas Zukas, padedant statybininkui Juozui Skadui, apšviesto Kūniškių galvijų komplekso poilsio kambaryje, pagamino iš medžio ir stiklo meniškų stendus, kuriuose patalpinta medžiaga, skelbimus, socialistinio lenktyniavimo nuostatus apšviečia gerai įkomponuotos stendų viduje elektros lempos. Naujais šūkių pasipuošė kolūko kultūros namai, posėdžių salė, dispečerinė. Šiuo metu gaminami stendai bibliotekai. Kolūko dailininkas J. Zukas kartu su pirminės partinės organizacijos biuro, kolūko valdybos nariais pasitaria dėl visų lauko stendų, kurie bus netrukus atnaujinti, tematikos.

Vaizdinė agitacija — viena iš įtaigiausių, operatyviausių ir veiksmingiausių politinės agitacijos priemonių, todėl mes plačiai taikome visas jos formas: šūklus, pano, kovos lapelius, sieninę spaudą, darbo pirmųjų stendus. Visa tai glaudžiai sieja-

me su žmogumi, jo laimėjimais, dėmesiu jo darbui, dvasiniam, kultūriniam ir buitiniams poreikiams. Tačiau tiek sieninėje spaudoje, tiek kitoje vaizdinėje agitacijoje stengiamės naudoti kuo mažiau šūkių, statistinių duomenų, nes tas susižavėjimas šūkiu, gamybiniais rodikliais perdaug užgožia patį žmogų ir jo darbą. Plačiai vaizdinėje agitacijoje, stenduose panaudojame plakatus, ELTOS foto-kronikos rinkinius, kuriuos kolūkis yra užsiprenumeravęs.

Visos naudojamos vaizdinės agitacijos priemonės mums padeda aktyviai organizuoti socialistinį lenktyniavimą, jo rezultatų palyginamumą, plačiai propaguoti pirmųjų patyrimą, ryžtingai kovoti su gamyboje pasitaikančiais trūkumais, darbo drausmės pažeidimais.

Vaizdinė agitacija mums padeda telkti darbo žmones partijos ir vyriausybės numatytų planų įgyvendinimui, ugdyti jų aktyvią poziciją gyvenime, sąmoningą pažūrą į darbą.

Todėl ir ateityje stengsimės didinti idėjinį, meninį, estetinį vaizdinės agitacijos įtaigumą, tobulinsime jos konkretumą, stiprinsime ryšį su gyvenimu, sieksime darbo kolektyvų idėjinio, politinio, darbinio ir dorovinio auklėjimo ir gamybinių uždavinių įgyvendinimo.

Vyt. Bagdonas
„Lenino keliu“ kolūko
pirmininko pavaduotojas
politiniams masiniams darbui

KELIAI. MAŠINOS. ŽMONĖS. VISIEMS ŽINOTINA

Kai kurie laikraščio skaitytojai savo laiškuose prašo išsamiau paaiškinti, kokios pirmenybės teikiamos specialiomis spalvomis dažytoms ir specialius garsinius bei žybjiojančius mėlynos ir raudonos spalvos šviesos signalus turinčioms transporto priemonėms ir kaip turi elgtis vairuotojas, kelyje ar gatvėje susitikęs tokias transporto priemones.

Šiuos klausimus paprašė atsakyti Anykščių VRS autoinspektorių, milicijos vyr. leitenantą A. PUZINĄ. Sprendime jo atsakymą.

Specialiomis spalvomis dažytų ir specialius garso ir šviesos signalus turinčių transporto priemonių vairuotojų teises nušako Eismo taisyklių 2 skyriaus 2.4 punktą. Jame pasakyta, kad tokių transporto priemonių vairuotojai, vykdant neatsitiktinę tarnybą, užduotį, gali nepaisyti, jeigu tai nepakenks eismo saugumui, šių eismo taisyklių reikalavimų:

4—6 skyrių, t. y., pravažuoti, nepaisant kelio ženklų ir kelio ženklinimo reikalavimų ir šviesoforo signalų;

9—17 skyrių, t. y., nesilaikyti tame kelio ar gatvės ruože nustatyto važiavimo greičio ir distancijos tarp transporto priemonių, transporto priemonių išsidėstymo eismo juostose tvarkos, aplenkimo, sustojimo, stovėjimo, sankryžų, pėsčiųjų perėjimų ir geležinkelio pervažų pravažiavimo taisyklių, o taip pat nepaisyti eismo taisyklių reikalavimų, regla-

mentuojančių tvarką pradedant važiuoti ir atliekant manevrus.

19 ir 20 skyrių, t. y., važiuojant magistralėmis bet kur sustoti, įvažiuoti į magistralę nepaisant eiliškumo.

Važiuojant kalvota vietoje, tokia transporto priemonė gali nesustoti nuokalnėje ir neduoti kelio į kalną kylančioms transporto priemonėms.

Eismo taisyklėse taip pat pasakyta, kad šia teise naudojasi taip pat vairuotojai tų transporto priemonių, kurias lydi patrulinės Valstybinės automobilių inspekcijos automobiliai ir motociklai, su įjungtais garsiniais arba žybjiojančiais šviesos signalais.

Bet kokių kitų transporto priemonių vairuotojai privalo tokioms transporto priemonėms duoti kelią, jei būlina — sustoti, kad netrukdomai galėtų pravažiuoti transporto priemonės, signalizuojančios specialiais garsiniais ar šviesos signalais.

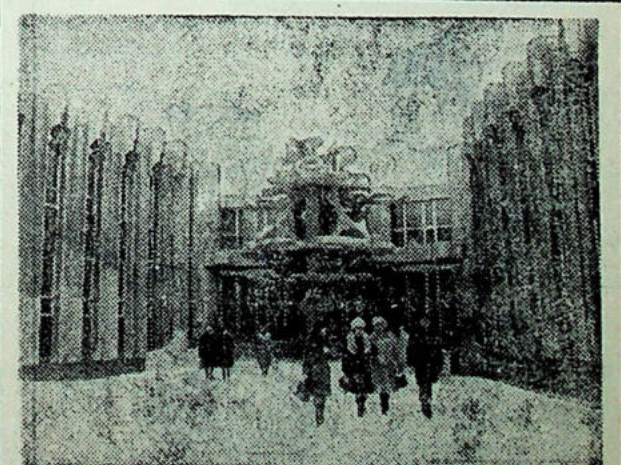
Eismo taisyklėse pabrėžta, kad keliuose, kur viena kryptimi automobiliais galima važiuoti ne daugiau kaip dviem eilėmis, artėjant automobiliams, lydimiems transporto priemonių, su žybjiojančiais šviesoforais, iš kurių bent vienas yra raudonos spalvos, kitų transporto priemonių vairuotojai privalo sustoti prie šaligatvio arba sustoti prie kelio krašto, ir palaukti, kol pravažiuos paskutinis koloną lydintis automobilis, su įjungtais dviem ar

daugiau žybjiojančių šviesoforų, iš kurių bent vienas yra žalios spalvos. Tik po to galima tęsti važiavimą.

Neretai keliuose sutinkame automobilius ir įvairius mechanizmus su žybjiojančiais oranžinės spalvos šviesoforais. Tai kelių tiesimo ir priežiūros mašinos. Eismo taisyklių 2 skyriaus 2.4 punkte nurodoma, jog ir jiems leidžiama nepaisyti, jeigu tai nepakenks eismo saugumui, kai kurių eismo taisyklių reikalavimų: pravažiuoti kai kurias kitas transporto priemones draudžiamas pravažiuoti horizontalaus ženklinimo linijas, lėtai eismis transporto priemonėmis, su žybjiojančiais oranžiniais šviesoforais įvažiuoti į kairiąją eismo juostą keliuose ir gatvėse, kur viena kryptimi yra 3 ir daugiau eismo juostų ir pan. Bet skirtumas čia tas, kad kelių tiesimo ir priežiūros mašinoms ir mechanizms mirksintys oranžinės spalvos šviesoforai nesuteikia jokios eismo pirmenybės, o tik įspėja apie pavojų kitus eismo dalyvius. Suprantama, kad kiti vairuotojai neturi trukdyti dirbti kelių tiesimo ir priežiūros mašinoms, įjungusioms oranžinės spalvos žybjiojančius signalus.

Eilė vairuotojų klausia, kas bus kaltas, jei paprastos transporto priemonės vairuotojas neišgirs ir nenastebės specialiomis spalvomis dažytos transporto priemonės specialaus garsinio ir šviesos signalo ir dėl to įvyks avarija?

Atsakymas čia aiškus: kaltas bus neišgirdęs ar nepastebėjęs signalo, nes jis patobulintas, lydimiems transporto priemonių, su žybjiojančiais šviesoforais, iš kurių bent vienas yra raudonos spalvos, kitų transporto priemonių vairuotojai privalo sustoti prie šaligatvio arba sustoti prie kelio krašto, ir palaukti, kol pravažiuos paskutinis koloną lydintis automobilis, su įjungtais dviem ar

Druskininkuose pastatytos naujos fizioterapijos gydymo, turinčios 200 vonių. Tai — stambiausias šalyje tokio pobūdžio kurortinio gydymo kompleksas. Per valandą jame bus atliekama apie tūkstantį įvairių procedūrų.

NUOTRAUKE: bendras naujos gydymo

vaizdas. Projekto autorai — architektai Aušra ir Romas Silinskai.

M. Baranauskas nuotr. (ELTA)

KOLEKTYVINIS DARBAS

3 psl. 1981 III. 31

SUTUOKTINIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

Sutuoktinių teisės ir pareigos skirstomos į asmenines, neturtines ir turtines. Teisės normos reguliuoja tik pačius svarbiausius sutuoktinių santykius.

Tarybiniai santuokos ir šeimos įstatymai pirmiausiai numato susituokiančiųjų teises pasirinkti pavardę. Susituokdami vyras ir moteris gali priimti vyro ar moters bendrą pavardę arba ir toliau pasilikti ikisantuokines savo pavardes.

Kai tėvų pavardės skiriasi, vaikams tėvų nutarimu suteikiama tėvo arba motinos pavardė. Jeigu šiuo klausimu tėvai nesutaria, tai ginčą, dalyvaujant tėvams, sprendžia Globos ir rūpybos organas (Liaudies švietimo skyrius). Dabartiniai Lietuvos TSR Santuokos ir šeimos įstatymai dvigubos pavardės (ikisantuokinės ir santuokinės) neleidžia pasilikti.

Pasirinkti pavardę sutuoktinis turi teisę ir išsituokdamas. Šiuo atveju teisę turintis sutuoktinis, kuris pavardę pakeitė.

Vienas svarbiausių šeimos uždavinių — auklėti vaikus. Tėvai turi lygias teises ir pareigas savo vaikų atžvilgiu ir tuo atveju, kai santuoka nutraukta. Nesutarus dėl skyrium gyvenančio tėvo ar motinos dalyvavimo vaikų auklėjime, ginčijamus klausimus, dalyvaujant tėvams, sprendžia Globos ir rūpybos organas. Jeigu vienas iš tėvų nevykdo šio organo sprendimo, tai antrasis arba Globos ir rūpybos organas turi teisę kreiptis į teisumą.

Sprendimo nevykdžiusiam asmeniui teismas gali skirti baudą iki 100 rub., neviršy-

damas per kelis kartus 300 rub. (CPK 450 str. 6).

Sutuoktinių santuokos metu įgytas turtas yra jų bendroji jungtinė nuosavybė. Turtas, priklausęs sutuoktiniam iki santuokos sudarymo, taip pat gautas santuokos metu kaip dovana arba paveldėtas, yra kiekvieno iš jų asmeninė nuosavybė. Dėl bendro turtą, kuris yra jų bendroji nuosavybė, sutuoktinių dalyvavimas lygus. Žmonos ar vyro uždardio dydis reikšmės neturi.

Moters darbas šeimoje priilyginamas vyro darbui įmonėje, įstaigoje ar organizacijoje. Kai kuriais atvejais teismas gali sutuoktiniam nustatyti nelygias turto dalis, atsižvelgdamas į nepilnamečių vaikų interesus arba kitus šeimos interesus. Pvz.: pil. N. buvo priteistas tik trečdalis kartu užgyvento turto, nes jis sistemingai girtavo, gydytasi nuo alkoholio. Gali būti ir kitų priežasčių: visuomenė naudingo darbo vengimas, turto žvaistymas, teistumai, gyvenimas be santuokos faktinėje šeimoje, nesukuriant bendrosios jungtinės nuosavybės.

Bendru turto laikomi vieno iš sutuoktinių premijos, apdovanojimai, taip pat obligacijos, loterijos bilietai ir laimėjimai pagal šiuos bilietus. Vestuvių arba kitų sukakčių progomis gautos dovanos laikomos bendrąja jungtine nuosavybe, jeigu jos buvo skirtos iš karto abiem sutuoktinėms.

Sutuoktinių individualaus naudojimo daiktai (drabužiai, avalynė ir pan.), išskyrus brangenybes ir kitus daiktus, nors jie įgyti santuokos metu iš bendrų lėšų,

yra asmeninė kiekvieno sutuoktinio nuosavybė.

Išsituokus, paprastai, vienas kuris sutuoktinių neiskeliamas iš buto, nors gyvenamasis plotas ir priklauso vienam iš jų asmeninės nuosavybės teise. Išsituokęs sutuoktinis šiuo atveju lieka gyventi nuomininko teisėmis. Tokie asmenys gali būti išsikeldinami tik bendrais Lietuvos TSR Civilinio kodekso 856 ir 357 straipsniuose numatytais pagrindais: kai pačiam savininkui nepakanka gyvenamojo ploto (nėra po 5 kv. m. ploto vienam šeimos nariui), yra nesugyvenamas, sistemingai nemoka nuomos mokesčio ir t. t. Vienam iš sutuoktinių išsituokus, išlieka teisė gyventi ir žybininiame name, kol kitas sutuoktinis dirba toje darbvietėje, iš kurios yra gavęs butą, nors pats jis iš to buto ir išsikėlė.

Susituokus atsiranda sutuoktinių savitarpio alimentinės teisės ir pareigos. Sie santykių įpareigoja sutuoktinius materialiai remti vienas antrą, esant trimis sąlygomis: jeigu vienas yra nedarbingas, jeigu yra reikalingas materialinės paramos ir jeigu antrasis sutuoktinis išsigaali teikti jam materialinę paramą.

Nedarbingumas gali atsirasti dėl senatvės, ligos, sužalojimo, esant I ir II grupės invalidumui. Laikoma, kad materialinės paramos sutuoktinis yra reikalingas, jeigu jis neturi uždarbio, pensijos, jeigu pensijos nepakanka pragyvenimui ir negali gauti paramos iš vaikų. Alimentai gali būti priteisti nešėdai ir iki vienerių metų vaikų auginančiai žmonai.

Si taisyklė taikoma ir santuoką nutraukus, jei nešėja tapo iki santuokos nutraukimo.

Išsituokęs materialinės paramos reikalingas sutuoktinis alimentines teises turi ir buvusį sutuoktinį, jeigu jis tapo nedarbingas santuokos metu ir po išsituokimo ne vėliau kaip vienerius metus po santuokos nutraukimo.

Jeigu sutuoktiniai ilgą laiką buvo santuokoje, teismas turi teisę priteisti alimentus išsituoktąjam ir tuo atveju, kai šiam ateina pensijinis amžius. Priteisiama ne vėliau, kaip per penkerius metus nuo santuokos nutraukimo.

Jeigu paramos reikalingas sutuoktinis sudarė kitą santuoką, jis netenka teisės gauti išlaikymą iš buvusio sutuoktinio.

Kad tėvai privalo vaikus išlaikyti, nedrįsta prieštarauti nei tie, kuriems vaikai nerūpi. Bet vis dar atsiranda motinų, kurios visai be pagrindo nutraukia priteistus alimentus vaikams išlaikyti, kad vėliau toks tėvas neketų teisės reikalauti alimentų iš vaikų. Santuokos ir šeimos kodekso 92 str. pasakyta, kad vaikai gali būti atleidžiami nuo pareigos išlaikyti savo tėvus, jeigu teismas nustatė, kad tėvai vengė vykdyti tėvystės pareigas, taip pat neturi tokios teisės tėvai, iš kurių atimtos tėvystės teisės.

Alimentų nutraukimas nėra piktvybiškumo įrodymas, ir netrukdo tėvui gauti alimentus iš vaikų.

Seimoje vis dėlto pirmoje vietoje reikėtų akcentuoti ne teises, o pareigas.

V. Rinkevičius
Anykščių rajono prokuroras

„Dieviškųjų“ žolelių paslaptys

„Senutė mojavė ilgėle virš lysvės ir užkalbinėjo: „Aukl ropelės ne į lapus, o į šaknis...“

Kai kuriuose kaimuose dar ir šiandien galima sutikti žmonių, ilgėlėmis užkalbančių, kad geriau derėtų daržai, kad jų nenusiaubyt stichinės nelaimės.

Dilgėlių gydomosios savybės žinomos nuo seno. Tačiau žmonės nesugebėdavo jų paaiškinti, todėl ir sėdavo su antgamtinėmis „dieviškomis“ jėgomis.

Augalus garbinti pradėta prieš 25–30 tūkstančių metų, ankstyvojo paleolito epochoje. Medžių, augalų, gėlių grožis, jų nuostabus aromatas, ankstyvas žydėjimas, gajumas, gebėjimas išvalyti vandenį, naudingumas žmogui, — visa tai skatino juos garbinti, netgi sukurti savotišką kultą, prietaringai tikėti jų galia.

Štai, sakysim, savaitę prieš vėlykias, „verbų sekmadienį“, prietaringi žmonės plaka vienas kitą verbos šakelėmis, kad jie būtų sveiki, turtingi. Kadugiai tikrai turi gydomųjų savybių, bet plakimas jų šakelėmis anaiptol nėra geriausias būdas

šioms savybėms pasireikšti. Prietaringi žmonės netgi mano, jog verba apsaugo laukus nuo krušos, daržus nuo pelių ir kurmių, namus — nuo gaisrų. O jei verbos šakelę pakabinsi ant sienos, šiuose namuose išnyks nesantaika.

Arba paprasčiausia pakelė-

**Tikinčiamajam
ir ateistui**

se auganti piktžolė — rasa-kila. Ji spindi rasos karoliukais netgi tada, kai nuo kitų žolių saulė seniai nudžiovinę rasą. Priežastis buvo atskleista palyginti neseniai — vandens perleklių augalas išskiria per didžiulius tarpus tarp savo lapų ląstelių. Viduramžių alchemikai to nežinojo, todėl rasakilą manė esant stebuklinga žole, iš kurios galima išgauti „gyvybės elektrą“. Ši įsiliikinimą atspindi išlikęs iki šiol lotyniškas šios žolės pavadinimas — Alchemilla.

Maža pelkių žolėlė, saulašarė irgi spindi saulėje, bet jos „rasa“ — tai ypatingas

skystis, kurio sudėtis primena gyvulių skrandžio sultis. Ji gali netgi suvirškinti vabzdžius. Saulašarė taip pat buvo laikoma magiška žolele.

Brazilijškoji liana dėl nuostabios žiedo formos buvo vadinama „Kristaus kančių gėlele“. Mat, misionieriai įžvelgė jos žiede kažką panašaus į Jėzaus Kristaus kankinimo įrankius.

Legendų apie augalus apstu. Jos įdomios ne tik etnografiniu ir poeziniu požiūriu. Dažnai jose atsispindi seniai užmirštos liaudies medicinos paslaptys, kurias reikia patikrinti ir kurios kai kada pasirodo naudingos.

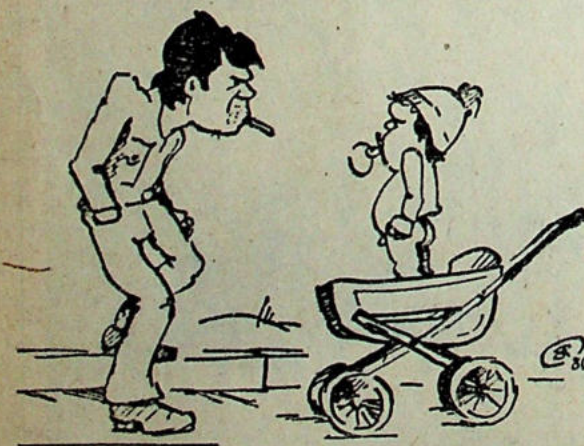
Mokslininkai, pavyzdžiui, nustatė, kad brazilijškoje lianoje yra medžiagų, raminančių nervų sistemą. Kai kurių veislių gluosnių žievėje rasta salicino, iš kurio gaminamas visiems žinomas vaistas nuo peršalimo — aspirinas.

Tyrinėdama augalus, kuriuos garbino žinūnoriai ir „burlininkai“ dar žmonių kultūros pradžioje, medicina sukūrė tokius svarbius vaistus, kaip susiaurinančių akių vyzdžių ežerinę, plačiai širdies ligų gydymui vartojamą strofantiną.

Kovodami su stichinėmis gamtos jėgomis, įmindami jos paslaptis, žmonės nuosekliai kaupė žinias ir apie augalus. Jie sužinojo, kurie ju naudingi arba žalingi, kurie valgomai ar nuodingi, kurie tinka gydymui. Vėlesniame žmonių istorijos etape šios žinios buvo apipintos legendomis ir „teorijomis“, kurios šiandien dažnai sukelia tik šypsena, bet kai kada jos parodo teisingą kelią, tiriant naudingąsias augalų savybes.

V. Astachova
(„Pravdos“ spaudo biuras — ELTA)

Balandžio 1-osios šypsenos

R. Breskaus pieš.

ONAI NAGLIENEI ir STEFAI KUBILIENEI
Netekus brangaus žmogaus — mamytės, reikiame nuoširdžią užuojautą.
Kaimynai

Nuoširdžiai užjaučiame JONĄ UZIELĄ dėl mylimos mamytės mirties.
M. Melnikaitės kolūkio valdyba ir profesijunginė organizacija

ANTANUI GUDONIUI
Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai palengvina Jūsų skausmą dėl brangios motinos mirties.
Bendradarbiai

ALBINUI ZUKAUSKUI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei, reikiame nuoširdžią užuojautą.
AT! vilkikų vairuotojai

MARYTEI PELEKIENEI
Dėl mylimo brolio mirties reikiame nuoširdžią užuojautą.
Lopšelio-darželio Nr. 2 darbuotojos

Reikalinga

Anykščių rajono gamybiniam agrocheminio žemės ūkio aptarnavimo susivienijimui reikalingi: traktorininkai, darbu su įvairių marikų traktoriais, vairuotojai, mechanikai.

Kreiptis: Anykščiai, Tiekimo 8, arba skambinti telefonu 5-22-04.

Administracija

JONUI UZIELUI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei, reikiame nuoširdžią užuojautą.
M. Melnikaitės kolūkio naminė partinė organizacija

JANINAI NAVICKIENEI
Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei.
Kaimynai

DOMININKUI JAKSIUI
Liūdesio valandą, mirus žmonai, nuoširdžią užuojautą reiskia
Anykščių sviesto gamyklos Svėdasų punkto darbuotojai.

nerimauja. O juk šalyje prasideda prezidento rinkiminė kampanija. Trečioji nesėkmė galėtų pakentli dabartinio valstybės vadovo prestižui. Trejetas dykumoje puikiai suvokia, kas laukia jų artimiausią valandą. Ir jie pasitraukia į skirtingas puses, turėdami tik menkute viltį išsigelbėti.

Įvykių, apie kuriuos pasakoja šis fantastinis nuotykių filmas, išgalvojė scenariistas (jis taip pat ir režisierius), Piteris Chaijamsas.

„BALTAS RUSIJOS SNIEGAS“

Tai „Mosfilmo“ kino studijos filmas, kuriame pasakojama apie tragišką genealaus rusų šachmatininko A. Aliochino

likimą. Šioje kino juostoje vaidina RTFSR nusipelnusi artistė Natalija Gundareva. Neperseniausieji baigusi Maskvos Ščiukino teatro mokyklą Gundareva ne alėjo, o tiesiog „įsiveržė“ į kino meną.

Didelis nelikėtumas aktorėi buvo pakvietimas suvaidinti Aliochino žmoną. Tai rusų dvarininkė, išsilavinusi moteris, santūri, mažakalbė.

Gundareva puikiai perteikia ir meilę vyrui, Rusijai, paliktos tėvynės ilgesį. Ir greta to — balta gvardiešiška neapykantą bolševizmui. Tai ir pveda ją prie skrybių su vyru, prie vienvės...

St. Jasiulionienė
Anykščių rajono kinų direkcijos redaktorė

Redaktorius ST. VINCIONAS

Gyventojų žiniai

Anykščių RVKS paruošų kontora visuose supirkimo punktuose, kainomis pagal susitarimą, superka valgomąsias morkas ir bičių medų.

Superkamos odų žaliavos, kaip stambių ir smulkių gyvulių, kiaulių, švelniaplaukių bei mikštavilnių žvėrelių kailiukai, teliukų pilveliai, arklių ašutai, plunksnos.

Visuose paruošų punktuose ir kaimo paruošuvuose superkamos bulvės ir mokama už 1 kg 0,30 rub. Superkami kiaušiniai ir įvairios antrinės žaliavos, kaip juodasis ir spalvotasis melo lauzas, įvairūs skudurai, makulatūra, konservų dėžutės.

Visuose paruošų punktuose ir Paruošų kontoroje sudaromos sutartys dėl įvairių žemės ūkio produktų ir triušų odelių pardavimo. Kontoroje priimami nauji nariai į triušininkystės draugiją.

Paruošų kontora

Dėkojama

Dėkojame „Vienybės“ kolūkio pirmininkui P. Sidagiui, valdybai, profesijunginei organizacijai, bendradarbiams, giminėms, kaimynams, visiems, kurie užjautė ir padėjo mums sunkią valandą, laidojant mylimą tėvelį Juozą Jasiūną.

Sūnus su šeima

MARYTEI PELEKIENEI
Leiskite nors keliais užuojautos žodžiais palengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimam broliui.
V. ir D., D. ir V. Pelekai, Z. ir V., N. ir A. Rudokai, L. ir K. Prancūnai, M. Leitenė

JANINAI NAVICKIENEI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei, nuoširdžią užuojautą reiskia
Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynas“ buhalterijos darbuotojai.

ALBINUI ZUKAUSKUI
Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei.
AT! autobusų „Turist“ ir taksų vairuotojai

Keičiamas dviejų kambarių kooperatinis butas (II aukštas) Klaipėdoje į butą Anykščiuose.

Kreiptis: Klaipėda, Zardininkų 25-6, telefonas 7-01-68.

Parduodamas gyvenamasis namas ir ūkiniai pastatai. Yra sodas, pirtis.

Kreiptis: Levaniškio kolūkis, Mociūnų kaimas, į Vinkų Keraitį.

Rinko Panevėžio spaustuovės Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacinė mašina. Indeksas 87262.

Kitas antspaudas ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tlr. 11.202 Užsak. Nr. 409